

Samenvatting

Het college besluit in te stemmen met de beantwoording van de vragen van GroenLinks. Het college legt vooralsnog alleen een verbod op, op de toepassing van 'ongebonden' staalslakken en de toepassing van Duomix (en producten van vergelijkbare samenstelling) als halfverharding. Het college wacht verder de ontwikkelingen van het Rijk (Staatssecretaris) af op dit thema. Zodra de koers van het Rijk bekend is zal het college bepalen hoe gemeente Maastricht hierop kan aansluiten.

1. Beslispunten

1. Instemmen met een verbod op de ongebonden toepassing van de bouwstof 'staalslakken' zoals LD-staalslak in GWW-projecten in opdracht van de gemeente Maastricht;
2. Instemmen met een verbod op het product 'Duomix' en producten van vergelijkbare samenstelling als halfverharding;
3. Het verbod op te nemen in nieuwe gemeentelijke contracten ten behoeve van het uitvoeren van GWW-projecten.
4. Het versturen van de beantwoording van de schriftelijke vragen van GroenLinks zoals opgenomen in de bijlage (B1).

Besluit Burgemeester en wethouders d.d. 30 juni 2025:
Conform.

2. Aanleiding

Uit onderzoek van Investico samen met NU.nl en de Groene Amsterdammer blijkt, dat geen enkele overheid of instantie goed zicht heeft op waar in Nederland (verwerkte) staalslakken liggen. Het RIVM en de Inspectie Leefomgeving en Transport hebben de afgelopen jaren gewaarschuwd voor milieu- en gezondheidsrisico's van staalslakken.

Naar aanleiding van de landelijke commotie rondom de toepassing van staalslakken in (wegen)bouwprojecten heeft GroenLinks vragen gesteld. In deze vragen wordt opgeroepen om het gebruik van staalslakken streng te reguleren, c.q. te verbieden.

3. Beoogd effect

Het advies is om nu geen volledig, gemeentelijk verbod op het gebruik van staalslakken op te leggen omdat dit op dit moment niet haalbaar is. Daarnaast wel een gedeeltelijk verbod op te leggen voor de 'ongebonden' toepassingen van staalslakken waar in principe nu ook landelijk de discussie over gaat. Daarnaast te wachten welke koers het Rijk uiteindelijk volgt om daarop aan te sluiten. De Provincie Limburg heeft aangegeven te wachten op de besluiten van het Rijk en mogelijk daarop aan te sluiten. Hoe andere Limburgse gemeenten hiermee omgaan is op dit moment onvoldoende bekend.

4. Argumenten

1.1 *Erkende bouwstof*

Bekend is dat staalslakken in diverse bouwstoffen worden verwerkt die ook in Maastricht worden toegepast. Sinds de inwerkingtreding van het Bouwstoffenbesluit in 1996 (gedeeltelijk) en 1999 (volledig) en in 2008 het Besluit bodemkwaliteit (Bouwstoffenbesluit is daarna vervallen), mochten enkel nog bouwstoffen worden toegepast die zijn voorzien van een kwaliteitscertificaat.

Omdat bij de toegepaste bouwstoffen in Maastricht sprake is van 'gebonden materiaal' verwachten wij dat uitloging hiervan zeer beperkt zal zijn en geen verdere verspreiding naar bodem optreedt. De gebonden toepassingen waarvan we weten dat deze binnen de gemeente Maastricht zijn toegepast kunnen op basis van de huidige inzichten als veilig worden beschouwd.

1.2 *Toepassingsgebied*

De toepassing van staalslakken is te onderscheiden in 'gebonden' en 'ongebonden' vorm. Deze variatie in toepassing (in gebonden en ongebonden vorm) van staalslakken maakt het ook complex om het zomaar in z'n geheel (staalslakken) te verbieden.

Waar de landelijke discussie over gaat is de 'ongebonden toepassingen' van staalslakken (zoals LD-staalslakken) dus in de grove/ pure vorm. Dus als ongebonden constructie in grote volumes en in dikke lagen van meer dan een halve meter. Voor zover bekend zijn er in Maastricht geen grote (onkundige) toepassingen van staalslakken geweest.

1.3 *Effect op duurzaamheid en/of gezondheid*

Voor zover bekend zijn er geen grote (en onkundige) toepassingen van staalslakken geweest binnen de gemeente Maastricht zoals dit wordt beschreven in het onderzoek van Investico. In Maastricht zijn er derhalve geen situaties bekend waarbij sprake is van gezondheidsklachten.

Daarnaast zijn er in Nederland plaatselijk gezondheidsklachten gemeld op locaties waar het product 'Duomix' is aangebracht als halfverharding op het moment dat hier stofvorming optreedt. Duomix is een gecertificeerde bouwstof die bestaat uit een mengsel van LD-staalslak en hoogovenslak. Voor zover bekend is er binnen de gemeente Maastricht geen Duomix als halfverharding toegepast. Indien we kiezen voor een verbod op het toepassen van ongebonden staalslakken, ligt het voor de hand om ook een verbod op te nemen voor het toepassen van Duomix (en producten van vergelijkbare samenstelling) als halfverharding.

In het kader van duurzaamheid wordt gerefereerd naar de tussendoelstelling die het kabinet voor 2030 geformuleerd heeft: de halvering van het gebruik van de hoeveelheid primaire abiotische grondstoffen. Dit zijn mineralen, metalen en fossiele grondstoffen die uit de natuur worden gehaald. Deze doelstelling kan alleen worden gehaald als er zoveel mogelijk restproducten (dus ook staalslakken) worden hergebruikt in nuttige toepassingen en natuurlijk dient dit veilig en verantwoord te gebeuren.

1.4 *nieuw landelijk beleid is in de maak*

Momenteel vindt een landelijke herijking van de regelgeving plaats betreffende het toepassen van bouwstoffen. Op 3 juni 2025 is door de Tweede Kamer een motie aangenomen waarin wordt verzocht

om voorlopig te stoppen met het gebruik van LD-staalslakken. Vanwege de landelijke ontwikkelingen op dit onderwerp zal er op dit moment geen aanpassing van het gemeentelijk beleid plaatsvinden die het toepassen van staalslakken door derden beperkt of verbiedt. We blijven de landelijke ontwikkelingen omtrent het gebruik van staalslakken en andere bouwstoffen volgen en zullen hierop aansluiten zodra hierover meer bekend is.

Daarnaast zal er naar verwachting landelijk in het eerste kwartaal van 2026 een meldingsplicht voor het toepassen van staalslakken worden ingevoerd. Hierdoor kan beter toezicht gehouden worden (Omgevingsdiensten) indien er staalslakken worden toegepast.

5. Kanttekeningen of risico's

1.1 Toepassing

Toepassing in gebonden vorm dient enerzijds nuttig te zijn en anderzijds veilig en verantwoord te gebeuren, hierop zullen we kritisch toezien.

6. Financiële gevolgen

N.v.t.

7. Vervolgtraject besluitvorming, uitvoering en evaluatie

Nadat uw college heeft besloten, zullen de antwoorden namens het college gedeeld worden.

De collega's van Ruimte (Wonen en Leefkwaliteit) zullen de landelijke ontwikkelingen volgen en zodra uitkomsten bekend zijn voorstellen op welke wijze de gemeente Maastricht hierop kan aansluiten.

8. Communicatie

Dit besluit wordt bekendgemaakt via de openbare besluitenlijst.